

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΘΕΑΤΡΟΝ ΑΛΙΚΗΣ: ΘΙΑΣΟΣ ΜΟΥΣΟΥ-
ΡΗ: ΤΖΑΙΗΜΣ ΜΠΑΡΡΥ: ΕΝΑΣ
ΑΞΙΟΘΑΥΜΑΣΤΟΣ ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Λόγοι κοινωνικοί και κυρίως θρησκευτικοί στάθηκαν η αιτία που η Σκωτία έχει τη λιγότερη θεατρική παραγωγή του Ηνωμένου Βασιλείου.

Πραγματικά, μόνο το 1756, ύστερα από αγώνες φοβερούς, επέτυχαν οι Σκωτσέζοι να έχουν και πάλι θέατρο, μετά από την απαγόρευση της εκκλησίας κάθε θεατρικής παράστασης, που ακολούθησε την τεράστια επιτυχία που είχε ο πρώτος Σκώτος θεατρικός συγγραφέας Sir Davyde Lyndesay.

Και τότε πάλι, διηγούνται, μ' όλο που το έργο ήταν γραμμένο από έναν παπᾶ, και μερικοί μάλιστα συνάδελφοί του παρακολούθησαν την παράσταση, με τὰ καπέλλα τους φορεμένα βαθειά για να μη γνωρίζονται, οι θρησκόληπτοι ήταν μαζεμένοι σ' αρκετή απόσταση από το θέατρο, περιμένοντας να ιδούν τον οίκο αυτό της αμαρτίας να καταρρέει, κεραινωμένος από το θεό.

Και τότε, λέν ακόμα, ακούστηκε, ανάμεσα από τὰ δάκρυα και τὰ χειροκροτήματα που εκάλυψαν την πρώτη αυτή αναβίωση του Σκωτσέζικου θεάτρου, μιὰ φωνή που λέγε:

«Πούναι τώρα ο Γουίλη Σαίκσπηρ σας;».

Κι' αμέσως πάλι η εκκλησία αφώρισε όλους που εσύχναζαν στο τέμενος του ψεύδους, και γὰ πολλά χρόνια το θέατρο έσβησε και πάλι στη Σκωτία.

Σιγά σιγά, η αντίδραση της εκκλησίας χαλαρώθηκε, αλλά το θέατρο εξακολουθούσε να θεωρείται όχι σοβαρή απασχόληση. Και οι δυο μεγάλοι Σκώτοι μυθιστοριογράφοι, ο Γουώλτερ Σκώτ και ο Ρόμπερτ Λούι Στήβενσον, ασχολήθηκαν λίγο με το θέατρο.

Ο πραγματικός βασιλιάς του Σκωτικού θεάτρου, ο Τζαίημς Μ. Μπάρρυ, εμφανίζεται πολύ αργότερα.

Γνωρίζει την πρώτη του θεατρική επιτυχία το 1894, τή χρονιά δηλαδή του θάνατου του Στήβενσον.

Ο Μπάρρυ, κι' αυτό του κατηγορούν οι συμπατριώτες του και γι' αυτό παραπονούνται, δέν έγραψε για το Σκωτικό, αλλά για το Άγγλικό θέατρο.

Χρησιμοποιεί Σκωτσέζικους χαρακτήρες με τον τρόπο που αρέσει στους Άγγλους.

Ανεξάρτητα όμως απ' όλα αυτά, αναγνωρίζουν, όπως όλοι, τὰ εξαιρετικά θεατρικά χαρίσματα του Μπάρρυ: ένα καλό, αξιαγάπητο χιοῦμορ, έναν συγκρατημένον ρομαντισμόν και μιὰ διαφυγή πότε πότε στη χώρα των παραμυθιών, χωρίς βαθειά φροντίδα για τὰ κοινωνικά και τὰ ψυχολογικά προβλήματα της εποχής του.

Τόν Μπάρρυ γνώρισε το άθηναϊκό κοινό με το «Δέν φταίει τ' αστέρι μας» («Dear Brutus») που ανέβασε το καλοκαίρι του 1913 στο θέατρο «Δελφοί» ο κ. Κούν. Ο κ. Κούν πάλι έδωσε το 1946 το μονόπρακτο του Μπάρρυ ο «Γάμος της Μλάμπαρα». Ο αξιοθαύμαστος Κρίχτον, είναι ένα χαρακτηριστικό έργο του Μπάρρυ.

Στο σπίτι του λόρδου Λόμ, που δείχνει τις σσιαλιστικές ιδέες του με τσάγια, που προσφέρει στο υπηρετικό του προσωπικό κι' άλλες τέτοιες ανώδυνες παραχωρήσεις, υπηρετεί ως Μπάτλερ (αρχιθαλαμηπόλος) ο Κρίχτον, που όπως συμβαίνει συχνά, είναι, αντίθετα από τον κύριό του, προσηλωμένος στις ιεραρχικές κοινωνικές παραδόσεις. Αυτός είναι ένας Μπάτλερ και ο λόρδος ένας κύριος και εξεγείρεται μετς προσπάθειες του κυρίου του ν' ανατρέψει τη φυσική για το Λονδίνο τάξη των πραγμάτων, ως την ημέρα που το γιωτ του λόρδου Λόμ ναυαγει σ' ένα έρημο νησί του Ειρηνικού και ο Κρίχτον πάλι, οπαδός της φυσικής ιεραρχίας, θ' ανακυρύξει τον εαυτό του αρχηγό της ομάδας των ναυαγών, θά τους επιβληθεί με τη φυσική και πνευματική υπεροχή του ως το σημείο που η περήφανη κι' αλύγιστη Μαίρη, πρωτότοκη κόρη του λόρδου, να το θεωρεί τιμή της και χαρά της να γίνει γυναίκα του. Κι' όταν ένα βράδυ θά τους ξαναφέρει πάλι στο Λονδίνο, θά ξέρει με την ίδια άνεση να ξαναγίνει ο άμεμπτος αρχιθαλαμηπόλος.

Ο ρόλος του Κρίχτον θέλει έναν ήθοποιό

μέ επιβλητικότητα κι' αξιοπρεπή ευστοργία.
Κι' ο κ. Κώστας Μουσούρης έδειξε πώς είναι
αυτός ο ήθοποιός. Έδωσε από την αρχή ως
το τέλος έναν αξιοθαύμαστο Κρίχτον, τέτοιοι,
πού η σύγκριση των άλλων ήθοποιών μαζί
του, όπως του κ. Ντίνου 'Ηλιόπουλου, πρό-
πάντων στην πρώτη πράξη, να είναι εις βά-
ρος τους, χωρίς μ' αυτό να μειώνεται η αξία
της προσπάθειάς τους και στο σύνολο της ά-
πόδοσής τους.

Γιατί και ο κ. 'Ηλιόπουλος, πού στην
πρώτη πράξη δεν έμοιαζε πολύ 'Αγγλο μαρ-
κήσιο, όσο και άστειο να τον φανταστούμε,
στις υπόλοιπες πράξεις, ήταν πολύ καλός.

Το ίδιο θά μπορούσε να πει κανείς και
για τον κ. Δημόπουλο, πού παρουσίασε το
λόρδο Λόμ.

Ο κ. Γιάννης 'Αργύρης έπαιξε τον αιδεσι-
μώτατο Τέρου με άνεση.

'Αφησα τελευταίες τις κυρίες του θιάσου,
γιατί δεν έχω αντίρρηση για καμιά τους. Και
πρώτη η Δδα 'Ελλη Λαμπέτη σαν Μαίρη Λά-
ζεπυ, ήταν κομψή, θελκτική, αξιαγάπητη. Κ'
οί Δδες Λαλ πούλου και Σκούρα αντίξιες ά-
δελφές της. Όσο για την Κα 'Ελ. Χατζηαρ-
γύρη στο ρόλο της άπλοϊκής και καλόκαρδης
Τουήνη, μπορεί να πει κανείς πώς ήταν άπο-
λαυστική. Και γενικά, νομίζω, πώς ο κ. 'Αλ. Σολο-
μός έκανε το καλύτερο με το θίασο του θεά-
τρου 'Αλίκης κ' οι σκηνογραφίες του κ. Σ.
Βασιλείου ήταν ό τι χρειαζότανε.

'Εξαιρέτη η μετάφρασις του κ. Πλωρίτη.